

FOSCOR, POR, DECEPCIÓ

En obrir els ulls.... por, aquesta era la millor paraula per descriure el que sentí en el primer instant. Sense creure-m'ho vaig fer una ullada al que m'envoltava; fosc per un costat, més fosc per l'altre, davant meu més obscuritat encara. Així que dubtant si mirar què hi hauria darrera meu, vaig girar el cap, lentament, amb inquietud per saber què hi hauria; segura de que ho havia de fer (era l'única possibilitat que em quedava per trobar llum), tot i que indecisa per por de veure el que no volia veure, però ho vaig fer. Em vaig quedar de pedra. Fosc. Res més que això. Tot el que podia veure. La mort, aquest seria el meu destí? No ho volia!

Amb molts esforços vaig moure el meu braç dret, l'anava obrint alhora que pensava en què hi hauria a la meua dreta. La por m'envaïa el cos, què faria si realment estava allà tancada? El braç em pesava, la por m'estava guanyant. "Concentra't", em vaig dir. Amb por no arribaria en lloc, i tenint por, no aconseguiria fer res. Por, l'hauria de tenir quan no tingués res a fer, però de moment hi havia coses a intentar. De moment, fosc era tot el que veien els meus ulls, però el tacte encara no m'havia informat del que m'envoltava.

Pensant això vaig relaxar-me lleugerament, però quan estava disposada a continuar aixecant el braç, els músculs van tornar a contraure's, no volien continuar. La idea d'estar tancada m'estava horroritzant. Tot i així, vaig continuar amb el moviment, mica en mica, el braç anava pujant. Tenia la mà oberta per por de tocar alguna cosa desagradable. Va arribar un punt que el braç ja no pujava més. Vaig tocar una paret, vaig notar una esgarripança, estava freda. Tenia un tacte llis, semblava que era una paret de pedra polida. Repetint la mateixa acció amb l'altre braç, per veure que trobaria a l'altre costat, vaig notar que les cames em tremolaven. A poc a poc, el braç anava pujant i.... un calfred em va recórrer el cos. Tenia el mateix tacte que el que havia tocat amb l'altra mà. Entre mur i mur hi devia haver una distància d'un metre aproximadament. Un passadís? Em podia trobar dins un passadís?

Desitjant que hi hagués sortida endavant, vaig començar a aixecar endavant els dos braços alhora, però... quan vaig notar que també estava tancat, se'm va caure el món a sobre. Vaig baixar els braços i novament vaig tocar les parets laterals, lentament, seguint la superfície, els desplaçava cap en davant. Tot era llis i fred, i tot del mateix material. Les cantonades de les parets laterals amb la paret davantera, formaven un angle de 90° pel que em va semblar. Quedava una única possibilitat, enrere, si allà no hi havia paret era la meua sortida. Si n'hi havia... millor no pensar-hi fins que m'hi trobés.

Novament, la por m'atordia; les dents em petaven de la por. El soroll que aquestes feien ressonava fortament. Vaig comptar lentament: un, dos, tres. Vaig donar una volta sobre mi mateixa i, altra vegada, amb els braços anava en busca del no-res. No volia trobar-hi res, volia que fos la sortida. Poca estona després, tenia els braços per sobre el cap. No sabia si realment no hi havia res, o si el cos glaçat per la por, no m'havia permès palpar res. Així que, novament, vaig anar baixant lentament els braços. Tampoc vaig notar res. Així que, com a única sortida que tenia, vaig fer un pas endavant. Bé, abans de fer la passa, vaig palpar el terra, no fos cas que hi hagués algun forat. Les mans; en portava sempre una davant, i l'altra anava tocant un costat i l'altre del passadís. La distància entre paret i paret era constant. Vaig fer les tres passes més eternes de la meua vida. Entre la fosc la possibilitat que hi hagués alguna anomalia a la paret o al terra, em feia palpar tot el terreny abans de moure'm mil·límetre. Amb pas de tortuga anava avançant, ara un peu, ara l'altre i així anar fent. El cap dels dits començava a baixar de temperatura i, cada vegada més sovint, calfreds recorrien el meu cos. Passava l'estona, els braços dret començava a cansar-se d'estar tota l'estona recte endavant, i l'esquerre, també es cansava, però aquest degut al constant moviment en busca de la paret. Les cames també es cansaven tanta estona donant copets al terra per notar si tot era igual, i no hi havia cap bony, esquerra, forat, o quelcom semblant.

Les esperances se m'estaven esvaint, la llumeta de l'última possibilitat, la veia cada vegada més apagada i llunyana. Cada vegada ho veia més fosc tot, més difícil, més impossible. Em començava a cansar: el meu pes podia amb mi, els calfreds cada vegada eren més constants, la panxa començava a protestar i jo anava amb una mà a cada butxaca.

Estava observant la piràmide de Kheops abans d'aquest succés. Era fanàtica dels estudis de Tales; tant de la seva filosofia (amb la seva sentència “coneix-te a tu mateix”), com de les matemàtiques. Tales no es preocupava massa pels nombres, ell donava més importància a la geometria: triangles, rectes, cercles... Havia sigut Tales qui havia començat a considerar l'angle com a un ésser matemàtic, fins llavors només eren considerats com a tals: la llargada, la superfície i el volum. Fou Tales, també, qui va anunciar que: per sobre de tres punts que no estiguin alineats, sempre es pot construir un triangle i alhora un cercle; que, evidentment, els vèrtexs del triangle seran punts de la circumferència que dibuixa aquest cercle. Ell mateix va adonar-se de la relació, en els triangles isòsceles, entre la llargada de dos dels seus costats i els dos angles corresponents. Després de tots aquests descobriments en la relació entre angles i rectes i, més tard, angles i costats, va dedicar-se a la relació entre rectes i cercles. Va explicar que una recta podia no tocar el cercle (recta exterior al cercle), tocar-la en un punt (recta tangent al cercle) o tocar el cercle en dos punts (recta interior). En aquest últim cas, va aprofundir-hi més. Es va adonar que, sempre que la recta passava per dos punts del cercle, el dividia aquest en dues parts, i que per tal que aquestes dues parts fossin iguals, calia passar pel cercle del centre, és a dir, construir el que ara anomenem diàmetre. Tot m'havia fet despertar curiositat o interès, però ja feia anys que el seu teorema em feia ballar el cap. M'havia fascinat tant per la manera com el va descobrir, com pel teorema en si mateix.

Resulta que Tales havia arribat a Egipte per la curiositat de veure les grans piràmides, de les que tantes veus li havien parlat. Pel que sabia, ningú fins llavors havia sabut calcular l'altura de la piràmide. Se'n sabia la llargada i l'amplada, però no l'altura. Un *fellah*, molt simpàtic, va estar parlant molta estona amb Tales (mai s'ha sabut el que aquest li va explicar). Però el fet és que, l'endemà quan es va llevar, es va posar de peu al costat d'una punta de la construcció. Va quedar-se immòbil, observant la seva ombra que el sol dibuixava sobre la sorra. Va desviar una mica la mirada cap a l'esquerra i va mirar l'ombra que en dibuixava la piràmide. Va intentar quedar-se mirant el punt més llunyà on arribava l'ombra, però al ser tot el terreny del mateix color, no va tenir cap referència per fer-ho exactament. Tales va passar-se la resta del dia observant la piràmide, passejant-se per aquell mar de sorra i observant altres grandiositats com aquella. Totes eren grans, però la de Kheops les superava totes. Va passar la nit allà, i l'endemà, abans que sortís el Sol, va col·locar-se al mateix lloc que el dia anterior. Abans del primer raig de llum, amb l'ajuda d'una corda, el *fellah*, seguint les instruccions donades per Tales, el va medir. Un cop sabuda la seva altura, Tales, va traçar una circumferència que tenia per radi la seva altura. Va quedar-se allà, quiet com un estaquirot. No en movia els peus per res del món. El temps anava passant, i Tales continuava allà pal plantat. Mentrestant, el *fellah*, va anar a buscar una pedra que no fos gaire grossa i no pesés gaire, però que es pogués diferenciar fàcilment amb la sorra. Va anar passant l'estona i en el moment que l'ombra de Tales anava des dels seus peus fins al punt de la circumferència, Tales va cridar al *fellah*, i el va fer anar a col·locar la pedra a la punta de l'ombra que dibuixava la piràmide. Aquest, novament, va seguir les instruccions que el mestre li donava. Un cop la va haver col·locat, Tales va dir que ja sabia el que mesurava l'altura de la piràmide. Tales, com a pensador que era, es va basar en la idea de que segons la persona -pots ser més alt o més baix, ros o morè- els déus podien donar poders a certes persones, però tothom rebia la mateixa escalfor i llum del Sol, i evidentment des de la mateixa inclinació. Així doncs, en el moment que la seva ombra era tangent a la circumferència que havia fet, també era el moment en què el Sol dibuixava l'ombra de la piràmide amb la mida igual a la seva altura. Barrejant el pensament i les matemàtiques, Tales havia fet un bon descobriment.

Aquest, va ser el motiu del meu viatge a Egipte, volia veure on Tales havia descobert el seu teorema, curiositat, res més que això. Quan vaig ser davant aquella immensitat, em vaig emocionar; d'alguna manera em sentia a prop del meu “ídol”. De la mateixa manera que s'havia sentit Tales quan va estar davant d'aquella construcció, jo també em vaig sentir com una part minúscula de l'entorn. No volia marxar de la piràmide, m'hagués agradat ser el *fellah* que va ajudar Tales en el seu descobriment. L'emoció podia amb mi, no me'n vaig saber estar. Tales també amava els astres. Pensant en què aquella piràmide era el lloc més alt de que Tales havia estat al costat, no vaig poder aguantar l'emoció. D'un salt, vaig saltar la balla que prohibia acostar-se a la construcció i sense

aturar-me ni un moment, vaig començar a enfil·lar-me carreu a carreu. Sentia la veu d'un vigilant darrera meu que em cridava, no l'entenia, no parlava la seva llengua, però suposo que volia que baixés, perquè el que feia estava prohibit.

Ja començava a sentir-lo com si fos la meua ombra, quan vaig decidir tirar la motxilla que portava, per poder pujar amb més facilitat. La veritat és que vaig notar molt el canvi i de sobte vaig caure en un forat obscur. Recordo baixar per una espècie de pendent molt llisa, no podia frenar-me i de sobte, vaig memorar que, en un moment, queia a l'aire lliure i em donava una patxada. Després d'això em sona que vaig començar-me a marejar, i a partir d'aquí ja no recordava res més, fins que he obert els ulls i... aquí m'he trobat. Així havia arribat aquí, tot per curiositat i guiat pel que el meu cos volia, sense pensar en res més.

Ara aquí dintre, sol, sense res més que uns pantalons marrons amb dues butxaques grosses a cada costat. A la de la dreta, hi duia una llibreta i un bolígraf de punta, de tinta blava, que m'acompanyaven a tot arreu. Sempre va bé tenir alguna cosa per si has de fer alguna anotació! Una cremallera, del mateix to que els pantalons, i un botó per ajudar a cordar-los millor. Unes sandàlies que m'havia comprat el dia anterior a un mercat d'un poblat del costat i una camisa màniga curta, a quadres marrons i blancs.

Solitud, això sí que era solitud. Que beneita era de jove quan estava sola perquè els pares havien marxat, i jo pensava que no hi hauria ningú que se sentís més sol; quan els amics de la colla anaven a algun lloc i a mi no m'hi deixaven anar; quan algú em feia alguna putada i no tenia amb qui desfogar-me; o quan tot el que em passava eren desgràcies i no hi havia ningú que aconseguís dibuixar-me el somriure. Em sentia sola en moments com aquells, però ara, veient com estava, sabia que mai m'havia sentit tan sola com aquesta vegada. Només hi havia dues coses que em feien companyia: els carreus de les parets i la foscor, res més. Enfonsada cada vegada més en la meua ment, recordant moments en què m'havia sentit sola, i comparant-los amb el moment en què em trobava, l'esperit lluitador va tornar a donar senyals de vida; una petita empenta interior, em va fer continuar el camí...

Foscor i més foscor, de tant en tant em tocava els ulls, no fos cas que sense adonar-me'n les parpelles se m'haguessin tancat però... què va!

No sabia l'estona que portava allà, quan de sobte, em va semblar veure.... llum. Llum?No, això... no era possible. Un miratge. Vaig pessigar-me les galtes precipitadament, però no, continuava veient un puntet de llum. El batec del cor s'accelerava per moments, no el podia controlar. De cop i volta, tots els pensaments pessimistes es van esvaïr, es van dissipar, van desaparèixer, com si me'ls haguessin robat.

Recuperant el cap, vaig emprendre el camí novament. La llum m'havia donat energia, i feia els moviments amb més vitalitat igual que si m'aixequés després d'haver dormit profundament, com si aquell dia no hagués gastat energia encara. A mesura que avançava, la llum es feia lleugerament més grossa.

A poques passes d'allà, em vaig adonar que la llum no necessàriament havia de voler dir sortida. Vaig començar a desitjar que aquell llum fos una sortida. Vaig desitjar-ho amb totes les meves forces. Més desanimada, vaig tornar a emprendre la marxa. Tot i haver-hi llum a la llunyania, continuava sense veure-hi un burro a quatre passes, així que continuava avançant lentament.

A poc a poc, la llum s'anava fent més grossa, el que al principi havia sigut un petit puntet, ara ja era un boleta de la mida d'una trufa. Llavors, ja semblava un tomàquet. A la distància que la què em trobava, vaig poder comprovar que no era la llum natural del Sol, si no que era la llum d'una espècie de torxa penjada a la paret.

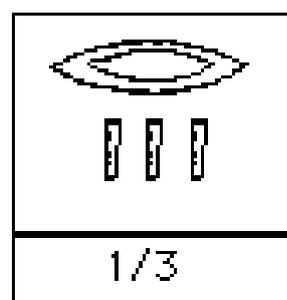
El passadís semblava infinit, com si no s'acabés mai. De nou, tornava a estar cansada, segurament veure que no era la llum natural també m'havia fet desanimar. Vaig continuar. No podia parar. Necessitava sortir d'allà, no em podia prendre el luxe de perdre el temps descansant. Era un ésser humà, necessitava menjar.

El tacte del meu voltant continuava com tota l'estona; llis i fred. Cada vegada notava els dits més freds, i novament tornava a sentir calfreds freqüentment. No em pensava rendir, així que vaig fer fora de la ment aquest pensament i vaig continuar el camí.

La llum era cada vegada més gran, i pel que em semblava començava a veure allà on anava a parar, era una habitació amb una forma molt estranya. Quan vaig arribar-hi, no me'n vaig saber avenir del que estava veient. La paret esquerra de la cambra, tenia forma de triangle rectangle, d'una altura d'uns 4 metres i una base d'uns 3 metres, calculava. La paret dreta també era un triangle, però aquest era força més gros. El terra era rectangular i unia les dues bases dels triangles. El sostre, que alhora també era la paret davantera, unia els vèrtexs de les altures del triangle amb el terra. La paret que quedava, la que en el moment d'entrar estava darrera meu, era també rectangular, i unia les dues altures dels triangles; però, al mig d'aquest rectangle, hi havia el passadís per on havia arribat. Quan em vaig girar vaig veure que, efectivament, aquell passadís tenia una amplada d'un metre aproximadament. La seva altura devia oscil·lar entre els 2 o 2'5 metres.

La cambra estava il·luminada per tres torxes enormes, penjant de la “paret-sostre” que quedava davant. No sabia si pensar el que realment em venia al cap. Per distreure el pensament, vaig fer un vol a la cambra. El pas era més lleuger i enèrgic, perquè m'hi veia. Vaig palpar el triangle petit, la pedra era fina i freda com tota la resta. De sobte em va semblar tocar un forat. M'hi vaig fixar i hi havia gravada una cosa a mitja altura del triangle i arran de l'aresta que en determinava l'altura. Eren com 8 pals. Em va cridar l'atenció. La llum il·luminava molt bé la part central de la cambra, però no tan bé els costats. Així que vaig continuar palpant a veure si hi havia alguna altra cosa. Altra vegada, a la part central de la base, hi vaig notar uns forats, tenien la mateixa forma, però aquí només n'hi havia 6. Sospitant que trobaria més pals a la part central de la hipotenusa del triangle, vaig dirigir les mans cap allà. Em vaig equivocar, no hi havia res. Sospitant que potser a l'altre costat sí que hi hauria més marques, vaig dirigir-me a l'altre triangle. Aquí sí, novament hi havia marques a les parets. Aquest cop, a l'altura hi havia un símbol estrany en forma de pont i 6 pals, en canvi a la base, també a la part central, hi havia un símbol en forma de pont i 2 pals. Se'm va glaçar la ment, em va venir al cap l'explicació que havia rebut el dia anterior quan visitava un museu de la història

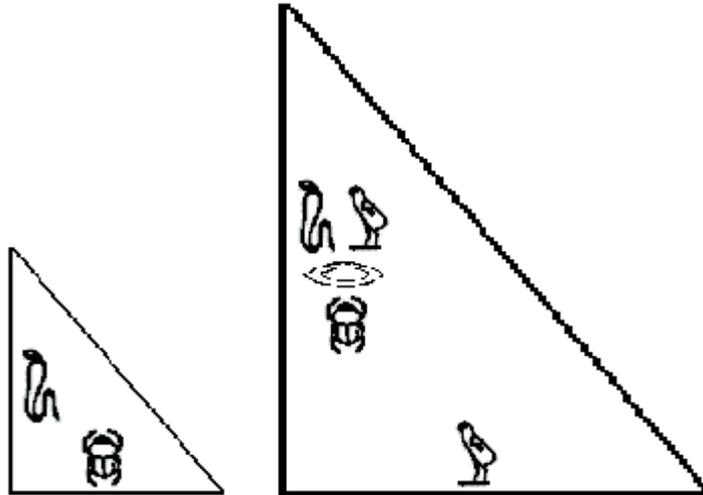
						
1	10	100	1000	10000	100000	10^6

d'Egipte. Recordava molt bé una imatge que hi havia a la sala on es parlava de la numeració egípcia:

Allò podia voler dir que els egipcis havien mirat la llargada dels costats del triangle? Que estrany! M'havia distret tocant les parets. De cop la paraula mort va aparèixer novament al pensament. Havia arribat al final del passadís, i no hi havia sortida. En cap lloc hi havia hagut cap altra possibilitat per moure'm, només hi havia hagut la possibilitat d'anar endavant. Un calfred va recórrer el meu cos de dalt a baix. Tota jo tremolava. Vaig caure de culs a terra per culpa de la mateixa tremolor. Ja no tenia sortida, havia arribat a la fi del passadís i no hi havia res a fer.

Vaig recolzar les mans a terra. La mà dreta va notar un foradet. Vaig posar-me de peus novament i vaig adonar-me que estava asseguda sobre un dibuix. Vaig anar a l'entrada del passadís per veure la formació sencera. No em vaig creure el que vaig veure:

Allò.... representava el teorema de Tales? Se'm va caure el món a sobre. El que jo i tothom es pensava que havia descobert Tales, ara resultava ja estava descobert? No... no era possible. Vaig seure'm a terra abans de caure. Creure en una cosa i assabentar-te que no és així... Viure enganyat per una mentida... Estar on estava, per l'emoció de veure el lloc on ell havia estat, i deixar-me guiar per l'eufòria i caure allà on em trobava, per descobrir que no era així...

El pensament que Tales no havia sigut el primer en descobrir el teorema, s'havia sobreposat al pensament de que estava tancada allà i no tenia sortida.

Què fer? Què pensar? Ja no em venia res de gust. Estava desanimada de tal manera que no tenia ànims ni per intentar sortir d'allà. Continuava asseguda. Tenia la ment confosa i bloquejada alhora.

Riiiiiiiiinnnnngggg! Un company va donar-me un pessic a la galta. Exaltada, vaig obrir els ulls amb esforços. Els tenia ben tancats.

- Laura?!?! T'has quedat dormida sobre els llibres de matemàtiques? - va preguntar-me sorpresa la companya de taula de classe.
- Com? Què? Tales.... resulta que... - vaig balbucejar mentre la ment continuava vagant pel món dels somnis.
- Laura! Què estàs dient? Estem a l'institut, és hora de marxar cap a casa. Et situes? - va dir-me completament confosa la mateixa noia.
- Ah!... Sí, és clar! - vaig dir amb una pausa, mentre em situava a lloc.

Tales continuava essent el meu "ídol".

Lema: Insomni